

fat, som man efter min Mening kunde og burde have gjort, i Begyndelsen af denne Samling og med Sindighed og Rolighed havde sat os ned og, som Monrad en Gang sagde, vare blevene sidende og, naar vi skulde stemme, da havde stemt Nei til det, vi ikke vilde have, havde stemt Nei til Provisoriet, stemt Nei til Bevillingerne og stemt Nei til hvadsomhelst Andet, som dette Ministerium kunde trænge til og havde villet forlange. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein), den ærede Ordfører, siger, at det var os bevidst, i alt Fald var det bevidst for det ærede Medlem fra Kolding (Berg), at det var umuligt at tvinge dette Ministerium til en Opløsning. Ja, det er muligt, at man ikke kan tvinge Folk til Noget, som de paa ingen Maade ville gjøre, naar de forudsættes at ville gjøre Noget, som de ikke have Lov til, men vi kunde have trunget dette Ministerium til, og det kan et Folkething i Danmark tvinge ethvert Ministerium til, klart og utvetydig for Alle og Enhver at gaa udenfor den Grundlov, paa hvis Grund vi staa. Og have De Herrer aldrig tænkt paa, at der kunde komme et Tidspunkt, hvor selve Kronen i Landet kunde blive aldeles utvilsomt overbevist om, at de Skridt, Ministeriet tilraader, vare Grundlovsbrud, og kan man ikke tænke sig en mulig Modstand fra den Side overfor saadanne Brud? De Herrer tro, at der slet ikke er andre Konsekvenser af Modstand imod et Ministerium end Revolution fra neden; jo, der er den Modstand, som ligger i at tvinge Vedkommende til at gjøre utvilsom Revolution fra oven. Det er saa stort et moralsk Nederlag for en saadan Regjering, at det ikke kan blive større, og det er et Nederlag, ved hvilket en saadan Regjering i Længden ikke kan bestaa. Det kunde muligens have været længere eller kortere, det kunde muligens have været Nar, jeg tror, at Ingen kan have nogen Mening om, hvor længe det vilde vare, det vil komme til at bero paa Intensiteten af den Modstand, der bliver sat derimod; men at et Ministerium paa dette Grundlag og med et Folkething og en Opposition af den Bestaaffenhed, som jeg har tænkt mig, at den vilde blive, tilsidst vilde blive nødt til at give efter, det er jeg aldeles overbevist om. Seg er aldeles overbevist om, at, selv om vi havde haft en Bismarck hertilands, saa vilde han dog tilsidst komme til at bøje sig for Folkets Villie. (Ufbrydelse.) Ja, De Herrer kunne have saa megen Lov i saa Henseende, som De ville; en Folkewillie skal nok Enhver bøje sig for i Længden. Men vi have ingen Bismarck, vi have til Dato ikke haft ham, og jeg tror heller ikke, at vi have ham nu. Derfor tror jeg heller ikke, at den Modstand, der fra Regjeringens Side kunde være sat imod dette Ting's Villie som Udtryk for hele Folkets bestemt udtalte Villie, kunde være bleven synderlig ubholdende eller langvarig; det har jeg slet

ingen Tro til. Men det er ganske vist, at, naar man gaar til Modstand mod en saadan Regjering med den Overtydning og Overbevisning, at man intet Middel har til at sætte imod Ministerens bestemte Villie til at ville trofse, jeg siger, naar man selv har den Overbevisning, saa er det ikke os, der have tabt Modet, men det er de Herrer, som have denne Overbevisning, som have tabt Modet. Der skal ganske vist Mod til at gjøre Revolution og vove sin Hals, men der skal maaffte nok saa meget Mod til at tage en langvarig, seig og ubholdende Kamp op uden at svigte, forsjage eller trættes. Det er de Herrer, der ere blevene trætte i Kampen. (Ufbrydelse.) Ja, det er saaledes efter min Overbevisning; de Herrer kunne have Lov til at have en anden Mening, det er der selvfølgelig Intet til Hinder for, men det er min fulde Overbevisning, at det er dette, som er slet med dem, de ere blevene trætte i Kampen, de have faaet det indpodet med Provisoriet af 12te April i Fjor, at imod dette Middel, imod denne Kur fra Regjeringens Side havde Folkethinget intet Middel. Det er min levende Overbevisning, at, saaledes som Sagerne nu staa, havde de Herrer gjort bedst i ikke at rejse denne Diskussion. De Herrer havde gjort bedst i at unde det lille Flertal i Finantsudvalget og deres udenfor Finantsudvalget staaende Venner den Satisfaction at have Lov til at sige saa Meget, som der er sagt, thi der er Ingen somhelst, hvis Være er gaaet for nær med en eneste Løddel; men det er de Herrer's egen Samvittigheds Frygt, der har nødt dem til at optage denne Diskussion, og bagefter, at vi have lidt et Nederlag, at gjøre Forargelse i Landet, og det skulde de Herrer ikke have gjort. Seg er ganske levende overbevist om, at det sidste Feiltrin vil falde tilbage paa dem med en Vægt, som de maaffte nu slet ikke rigtig vurdere. Dette er ingen Drusel fra min Side, thi der er ingen Sandsynlighed for, at jeg kommer til i Længden at lægge nogen Vægt paa de Herrer i den Retning; men jeg er overbevist om, at Konsekvensen af deres Handlung vilde de ikke kunne undslippe, og Konsekvensen af den Diskussion, der er reist her, og den Bitterhed og Sidfighed, — jeg havde nær sagt Hadfthed, — hvormed man har gjort dette Angreb, vilde de komme til at fortryde, og det vil særlig den ærede Ordfører komme til at fortryde (Munterhed). Sa! Sa! Man kan, som sagt, se, indtil man faar at se, hvad det bliver til, saa giver det sig nok. Seg havde, som sagt, ønsket, at denne Diskussion ikke var forefalden, og jeg havde mindst tænkt, at jeg skulde blive kaldt frem og blive nødt til at deltage i den; men da jeg nu har faaet Ordet, har jeg ikke villet tilbageholde min Mening i saa korte Omrids, som jeg har kunnet give den. — Seg skal blot tilføje, at jeg har endnu saa Meget tilovers for mine Meningsfællers Anskuelse, at jeg ikke paa nogen Maade skal modsætte mig, at de faae deres Villie med Hensyn